

det for hensigtsmæssigt, at man ved Lov bestemmer et Forhold som det deri omhandlede. Den Tanke, at lade Leiren være i Sylland, har isvrigt ingenlunde været mig fremmed. Dette vil fremgaae af de Motiver, der ledsage Lovudkastet, og jeg kan gjerne sige, at det har været min Tanke, at der skulde være en Leir i Sylland; men hvad der væsentlig har bragt mig til i den senere Tid ikke at tænke saa meget paa dette, men derimod mere at vende Blikket paa en Leirplads her paa Sjælland, er den Omstændighed, at jeg har seet den ene Uge gaae hen efter den anden, uden at jeg har kunnet træffe de endelige Forholdsregler, og Tiden kan være saa langt fremrykket, naar disse endelig skulle træffes, at det bliver overmaade vanskeligt at etablere Leiren i Sylland. Det er det Hensyn, som væsentlig har gjort sig gjældende, at det er mig umuligt at forudsæe, hvorledes Alt vil stille sig, naar man kommer til at tage den endelige Bestemmelse. Hvad Beføstningen angaaer, troer jeg slet ikke, at det vil gjøre nogen saa overmaade stor Forskjel, hvad enten man tager Egnen ved Nye eller ved Hillerød, der er meget frugtbare Sorder saavel paa det ene Sted som paa det andet, og de Erstatningskrav, der kunne fremkomme, kunne være meget betydelige begge Steder; idetmindste fremgaaer det af de Undersøgelser, der ere bleve anstillede. Ved Domainerne paa Hillerødsholm gjør det sig gjældende, at der er Øyninger til Benyttelse og endeel Sorder, som ere udlagte til Græs, ligesom der ogsaa ere endeel mindre gode Sorder, og jeg er overbevist om, at Forskjellen i Beføstningerne mellem en Leir i Sylland og en Leir paa Sjælland ikke vil være saa stor, at Hensynet dertil bør være det afgjørende. Der er ikke Grund til at antage, at Regjeringen ganske bortseer fra de oeconomiske Hensyn og holder sig alene til de militæriske. Jeg troer, at det maa fremgaae af den hele Behandling, som denne Sag har faaet, at de oeconomiske Hensyn have gjort sig meget væsentligt gjældende, og jeg troer ikke, at man, fordi man paapeger et Hebestrøg eller et meget ufrugtbart Strøg, deraf kan slutte, at det skulde være en god Leirplads; thi det er ikke nok, at det er slet Sord, for at blive et godt Ma-

noeuverterrain. Jeg kan ikke gaae ind paa, at man aldeles seer bort fra det militære Hensyn og søger saameget Sand som muligt og siger: Der er det bedste Sted for en Leir; man maa ikke saaledes gaae til Yderligheder, men maa tage Hensyn til alle de Forhold, der maae kunne komme i Betragtning.

Willen: Uagtet jeg ikke kan stemme for det Forslag, som af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Ake Valgkreds (Fenger) er stillet om, at Leiren skal opføres i Sylland, maa jeg dog erkjende, at Afstilligt af den Motivering, han fremsatte for Forslaget, efter mit Skjøn har fuldkommen Gylbigheid. Dertil hører navnlig ogsaa den Bemærkning, at det vilde give megen Anledning til Afspredelse, naar Leiren saa saa nær ved Kjøbenhavn, som Tilfældet vilde blive, naar den blev oprettet ved Hillerød, hvorfra Forbindelse med Hovedstaden er saa let. Jeg troer ogsaa, at man af den Grund bør søge at fjerne Leirpladsen saa meget som muligt fra enhver, især større Øy. Leiren vilde ellers let blive en Paradeplads, til hvilken der fra Øyen vilde skee en Tilstrømning, der ofte vilde forstyrre Øvelserne, ligesom en saadan Nærhed let vilde hendraage de i Leir liggende Tropper til det Sted, hvor der naturligtvis er ganske andre Fornøielser end i Leiren. — Den ærede Ordfører hittede med Hensyn til Spørgsmaalet, om der bør være een eller to Leire, at Hæren burde betragtes som en Eenhed, og derfor vilde det ikke være rigtigt at have to Leire. Men fordi Hæren betragtes som en Eenhed under alvorlige Omstændigheder, kan jeg ikke skjønne rettere end, at Øvelserne nok kunne foregaae paa to forskellige Steder. Vi have jo endogsaa to forskellige Generalcommander, een paa hver Side af Beltet, saa at det viser sig, at man ikke altid har kunnet gennemføre Eenheden til den yderste Consequens. — Hvad dernæst Udslibningen angaaer, da vilde Tropperne efter min Mening ikke faa nogen videre Øvelse deri, saalænge der kun er Tale om at føre Tropper fra een Landsdeel til en anden. Skulde der virkelig opnaaes nogen Øvelse i Ud- og Indslibning, maatte den gjentages oftere. — Den høitærede Krigsminister har vistnok fuldkommen Ret i, at Udstrækning-